

UVODNA RIJEČ NA OKRUGLOM STOLU POVODOM OBILJEŽAVANJA 120 GODINA OD ROĐENJA AKADEMIKA MEHMEDA BEGOVIĆA

Hilmo NEIMARLIJA

hilmo.neimarlija@gmail.com

Cijenjeni sudionici obilježavanja sto dvadesete godišnjice rođenja akademika Mehmeda Begovića, čast mi je da vam izrazim dobrodošlicu na susretu kojim iskazujemo poštovanje i dug naučniku, univerzitetskom profesoru i nosiocu visokih akademskih priznanja, intelektualcu koji je svojim plemenitim djelom i dostojanstvenim životom pružio dragocjen doprinos duhovnim naukama islama, povijesnom samorazumijevanju bosanskih muslimana i odgojno-obrazovnoj misiji Islamske zajednice. S poštovanjem ističem prisustvo i učešće reisul-uleme Husein-efendije Kavazovića na ovom susretu, koji se održava u organizaciji Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, u sklopu programa *Tezkiretname*.

Tezkiretama je, kao što znamo, program institucionalnog obilježavanja godišnjica rođenja zaslužnih ličnosti naše novije prošlosti. Ustanovljena je prije nekoliko godina, na inicijativu profesora Dževada Hodžića, odgovarajućim odlukama Rijaseta i Vijeća muftija Islamske zajednice. Za ovih nekoliko godina potvrdila se kao vjerodostojan način odnošenja prema ličnostima

koje su na raznim poljima doprinijele napretku Islamske zajednice i duhovnom uzdizanju bošnjačkog naroda. Životi i djela niza Bošnjaka, poznatih i manje poznatih djelotvornih zastupnika općeg dobra, osvjetljeni su prigodnim pristupima i razmatranjima.

Profesor Mehmed Begović pripada nizu ličnosti koje su svojim pozitivnim ulogama i djelima obilježile svijetlu stranu u sudbini islama i islamskog života Bošnjaka u modernim vremenima. Toj zajednici zaslužnih Mehmed Begović pripada s izrazito individualiziranim doprinosom vrijednostima i ustanovama vjere, nauke i duhovnog zajedništva bosanskih muslimana. Doprinos je ostvario, takoreći, u potpunosti u Beogradu i iz Beograda, u kojem je proživio cijeli radni vijek, i znatan dio života prije i poslije toga. Bio je student i potom nastavnik u svim zvanjima na Pravnom fakultetu, u gradu koji je bio prijestonica zajedničke države južnoslavenskih naroda i društveni ambijent za koji je malo reći da je bio tradicionalno nenaklonjen islamu i muslimanima. U tom središtu "fascinantnog kruga turske magije", kako ga je opisao Krleža, Mehmed

Begović je postigao ugled i priznanje kao naučnik i predavač, kao društveno angažirani intelektualac, kao dostojanstvenik bosanske tradicije islama. Afirmirao se izvornim priložima pravnim naukama, napose priložima šerijatskom pravu i sintezi klasičnih muslimanskih i modernih zapadnih pristupa šerijatu, radovima o važnim temama historije prava i sociologije, smionim intelektualnim tematiziranjima krupnijih pitanja socijalnog, ekonomskog, kulturnog i političkog položaja bosanskih muslimana u prvoj Jugoslaviji, jasnim moralnim stavovima i zalaganjem za slobodu naučne misli u drugoj Jugoslaviji. Stekao je akademska priznanja izborom u SANU i ANUBiH, i društvena priznanja dodjelom visokih državnih nagrada i odlikovanja Srbije; dvadeset šest godina je bio predsjednik Odbora za izvore srpskog prava. Nesebično je pomagao u obrazovanju nastavničkog kadra i naučnoj afirmaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Pratio je obrazovne procese u Islamskoj zajednici i pružio dragocjen doprinos u procesu osnivanja Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu i formiranju njegova nastavničkog zbora.

U riječima oproštaja s Mehmedom Begovićem, koje su kazali njegove kolege s Pravnog fakulteta u Beogradu nakon njegova preseljenja u oktobru 1990, mogu se razabirati razlozi naučnog, pedagoškog i najšireg društvenog djelovanja i ugleda Mehmeda Begovića u nekadašnjem Beogradu, kao i razlozi zašto su nam važni današnji susret i osvjetljenje života, djela i ostavštine Mehmeda Begovića u vidiku Tezkiretname. Prema riječima profesora Marka Mladenovića, “govornik ostaje zbunjeno pred poplavom toliko mnogo blistavih univerzalnih ljudskih, pedagoških, naučnih, ovovremenskih i vanvremenskih osobina, kakvim je

bio obdaren profesor Begović. (...) Vrstan predavač, izuzetno human čovek, blage tople naravi, obdaren prefinjenom inteligencijom i podaren lepotom tela i duha, uvek uspravan i dostojanstven, prav kao strela i u starosti, kretao se po Pravnom fakultetu i drugde kao večno mladi princ, ali i kao skroman i tih čovek, kao čovek koji je iz sebe zračio onu dobrotu nedostižnu mnogim ljudima”. Po profesoru Dragiši Denkoviću, “tih, smiren i uvek odmeren, profesor Begović, koji je svojom pojavom delovao kao čovek – mislilac, bio je ujedno i čovek – akcije. (...) Stoga bi se za profesora Mehmeda Begovića moglo reći da je sa svojom

mirnom snagom, u svojim stavovima bio uvek prav bez isprisanja, i borben bez razmetanja tako da se isticao skromnošću u veličini i hrabrošću u blagosti.”

Podnosioci saopćenja će nam ponuditi uvide u teme i perspektive djelovanja akademika Mehmeda Begovića. Zajednički cilj je da saznanja koja danas steknemo o doprinosima Mehmeda Begovića uvećaju našu odgovornost prema prošlosti i prema ličnostima koje prošlost čine važnom; važnom za razumijevanje sadašnjosti i za razmišljanje o budućnosti. Treba li reći da je u tome razlog pokretanja i svrha Tezkiretname?